

СВОБОДА

UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ В АМЕРИЦІ

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLIV. Ч. 228. Джерсі Сіті, Н. Дж., середа, 30-го вересня 1936. — VOL. XLIV. No. 228. Jersey City, N. J., Wednesday, September 30, 1936. THREE CENTS

ВІДБУВАЮТЬСЯ ВАЖНІ СТЕЙТОВІ КОНВЕНЦІЇ

ОЛБАНІ (Нью Йорк). — У понеділок почалися стейтові конвенції Республіканської та Демократичної партій стейту Нью Йорк, яким політики приписують далеко йдуче значіння не тільки для стейту, але й для цілого краю. Тут відкрито конвенцію Республіканської партії, а в місті Сиракуз — конвенцію Демократичної партії.

Головним питанням на конвенції Республіканської партії являється питання особи кандидата цієї партії на уряд стейтового губернатора. Кажуть, що сильний кандидат Республіканської партії не тільки повалить кандидата Демократичної партії, але й потягне стейт для кандидатури Ландона. Всі бесідники на цій конвенції говорили дуже гостро проти політики адміністрації Демократичної партії. Бесідники теж закликали членів Демократичної партії йти слідами Алфреда Сміта та поборювати Рузвелта.

Тимчасом на конвенції Демократичної партії стейту Нью Йорк у Сиракузі бесідники сконцентрували свої виступи проти губернатора Ландона, кандидата Республіканської партії на уряд президента Злучених Держав. Найгостріше виступав проти Ландона сенатор Роберт Вагнер, що виголосив виступну промову. Він називав Ландона представником реакції. Роберт Джексон говорив, що Ландон підсуває американському народові фашизм, завищений у національний прапор.

ПЕРЕДВИБОРЧІ ЗАКЛИКИ.

ВАШИНГТОН. — Джан Вайнент, бувший республіканський губернатор стейту Нью Гемпшир, зрезигнував со свого уряду в „радї суспільного безпеченства“, щоб віддатися зовсім виборчій кампанії та сподіватися атакувати кандидатуру республіканського кандидата, губернатора Ландона. Вайнент каже, що Ландон хоче скасувати теперішню допомогу безробітним, оперту на здорових суспільних основах, а замість цього завести для безробітних „пайок“ („довл“).

Республіканський кандидат Ландон промовляв со свого спеціального поїзду в різних місцях у стейті Айова, нападаючи на адміністрацію Рузвелта за різні справи. Між іншим домагався від уряду подати до публічного відома імена й платні урядовців різних урядових бюр.

БОРІТЬСЯ МІЖ КОМУНІКАЦІЙНИМИ ЗАСОБАМИ.

ШКАГО. — Летнє підприємство „Трансконтинентал енд Вестерн Ер“ обнижило свої ціни за перевіз осіб і пакунків літаками, щоб у цей спосіб краще конкурувати з залізницями.

Білет з Шкаго до Нью Йорку буде тепер коштувати \$39.95.

„ГІНДЕНБУРГ“ ПОКІНЧИВ ДЕВЯТУ ПОДОРОЖ.

ЛЕЙКГОРСТ (Нью Джерсі). — Команда німецького кермового бальону „Гінденбург“ телеграфувала сюди в понеділок вечором, що „Гінденбург“ прибуде сюди в вівторок раненько, покінчивши так свою дев'ять подорож понад Атлантийський океан.

СМЕРТЬ АМЕРИКАНСЬКОГО АДМІРАЛА.

БОСТОН. — Тут помер у 77-мім році життя Вільям Совден Сим, що був командантом американської воєнної флотії в часі світової війни.

Мав він дуже бурливу кар'єру. Виступав нерозумно проти різних тенденцій, які він уважав за шкідливі, як: заряду флотії, зисків з війни, охоронного мита, тощо.

Він буде похований на національній цвинтарі Арлінгтон у Вашингтоні.

ВЖИВАЮТЬ ГАЗУ ПРОТИ ШКІЛЬНИХ СТРАЙКАРІВ.

КЕМПБЕЛ (Огайо). — Поліція міста Йонгстауна ужила слізних бомб, щоб розігнати страйкуючу молодь під вищою школою на цьому передмісті Йонгстауна.

Молодь демонструвала довкола шкільного будинку для протесту проти перенесення улюбленого вчителя.

Йшло за перенесення вчителя журналістики, Михайла Грабана. Заряд школи каже, що вчителя перенесено не в дорожній дисциплінарній, але з огляду на потреби шкільництва.

ВЕЛИКІ СНІГИ В ДЕНВЕРІ.

ДЕНВЕР (Колорадо). — У ночі з понеділка на вівторок упав у Денвері сніг 17 цалів глибиною. Вся вулиця комунікація перервана. Поїзди спізнюються. Телеграфічні й телефонні дроти зірвані. Міський уряд обчислює, що шкода від катастрофи виносить мільон доларів.

Міський уряд видав остерогу до населення, щоб не дотикалося лежачих на землі електричних дротів, бо багато з них мають у собі величезну електричну силу.

УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ — ЦЕ НАЙСИЛЬНІША ОПОРА УКРАЇНЦІВ В АМЕРИЦІ. СОЮЗОВІ РЯДИ — ЦЕ РЯДИ УКРАЇНСЬКОЇ АРМІЇ В АМЕРИЦІ. СОЮЗ — ЦЕ ОПОРА ПЕРЕД ВІНАРОДОВЛЕННЯМ. СОЮЗ — ЦЕ НАЙПЕВНІША ЗАПОРУКА, ЩО ЯК ДОВГО ВІН ТУТ ЖИТИМЕ, ТАК ДОВГО ЖИТИМЕ УКРАЇНСЬКЕ ІМ'Я В АМЕРИЦІ. ТОМУ БУТИ В У. Н. СОЮЗІ, МАТИ В НІМ СВОЇ ДІТИ, А ПОЗАТИМ ЩЕ І ПРИСЛУНУВАТИ НОМУ НОВИХ ЧЛЕНІВ — ЦЕ ЗНАЧИТЬ БУТИ ПАТРІОТИЧНОЮ УКРАЇНСЬКОЮ ЛЮДИНОЮ, ЗНАЧИТЬ МАТИ СЕРЦЕ ДЛЯ УКРАЇНИ, ЗНАЧИТЬ ДБАТИ ПРО МАТЕРІАЛЬНЕ, МОРАЛЬНЕ І НАЦІОНАЛЬНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАШОЇ ІМІГРАЦІЇ В АМЕРИЦІ.

БОРІТЬСЯ З АНГЛІЙСЬКИМИ ФАШИСТАМИ.

В часі масового мітингу англійських фашистів у Лідсе, на якому промовляв сам лідер Мозлі, певна група людей почала кидати в сторону естради каміння. Один камінь влучив Мозлі в лице. З цієї групи фашисти розпочали боротьбу, внаслідок якої потурбовано 12 осіб. Одна з них тяжко ранена.

СИЛЬНИЙ ХОЛОД НА ЗАХОДІ.

У стейтах Скалистих гір температура обнизила до 45 ступнів Фаренгейта. Заповідають вчасний сніг. Морози зробили багато шкоди в полях. Приморські впади теж в околиці Бостону, в стейті Месечусетс. В суботу в Бостоні було 41 ступнів Фаренгейта. Це був найхолодніший день в історії міста від 1870-го року, в котрім 26-го вересня термометер Фаренгейта показував 34 ступні.

ЩЕ ОДИН СМЕРТНИЙ ВИПАДОК ЗІ СТІЛЬНОМ.

Сотки, а то й тисячі разів писала вже преса, що не треба доторкатися стрілен, які лежать ще по полях від світової війни. Нічого не помагає! В Підгородді, повіт Сянтин, діти знайшли цими днями в хаті артилерійне стрільно, пригріле його в огнищі, а тоді 13-літній Іван Снігур зачав стрільно обстукувати з усіх сторін. Нараз стрільно вибухнуло, а його відломки розірвали хлопцеві бік. Снігур згинув.

ОТРУТА ЗМІІ — ЛІКОМ ПРОТИ ХОЛЕРИ.

Вже давніше змій були застосовували їд до лікування рака. Тепер відкрив д-р Бгатахари, молодий бенгальський учений, що отруту змій можна вживати як ліку проти холери. Отруту змій вже здавна вживали індійські анахори як ліку проти різних недуг. Лікувальні прикмети цієї трутки описують різні індійські медичні твори. Д-р Бгатахари, що має в Калькуті город, у якому годують змій, займається дослідями лікувальних прикмет змиевої трутки.

ПРИПИНИЛИ НАЙСТАРШИЙ ЩОДЕННИК НА СВІТІ.

В Китаю уряд припинив найстарший щоденник на світі „Пейлінг Бао“ за його опозиційність. Перше число цього часопису появилася 402-го року по Христі, це є тому півтори тисячі літ. „Пейлінг Бао“ мав останніми часами великий вплив на політику Азії. Його цитували нерозумно європейські часописи.

ІТАЛІЙСЬКИЙ ПИСЬМЕННИК ПРО УКРАЇНУ.

В Медіолані вийшли з друку нові книжки відомого журналіста Кароля Аграті, присвячені його двома подорожам в СССР. В першій книжці під назвою „В Країні Леніна“ автор дуже широко спинується на Україну та на її терпіння під більшовицьким ярмом, а також з захопленням описує красу природи України та мистецтво вдача п. з. Друга книжка п. з. „Советський Кавказ“ присвячена головним чином враженням автора з подорожі по Кавказі і він у ній яскраво описує боротьбу кавказців проти російської навали. Але тому, що в цій подорожі він відвідав також Київ та Харків, він подає в ній ті враження, які на нього зробили ці чудові міста. Книжки Кароля Аграті є дуже доброю інформацією італійської опінії в українських справах, а також у справі невпевності внутрішнього устрою советського Союзу, загроженого в першій мірі національними змаганнями поневолених націй.

ПОЛОВИНА ПЕРА НА ОДНОГО УЧНЯ.

Про жахливий стан советського шкільництва писалося багато. Тепер подамо ще кілька цікавих новин. В головній місті Ульянову, Сергійську, що має майже мільон мешканців, нема ні одної школи, пригатовані до початку шкільного року. В Куйбишеві переверли ремонт хліви в 10 прох. В Москві, Горьком, Свердловську, Одесі й інших містах не можна дістати найкращих шкільних приладів і підручників. В цілім СССР є тільки одна фабрика сталевих пер у Ленінграді. Обчислили, що вона може в найкращім випадку випродувати пів пера на одного учня!

СПОЛОШЕНА СЕРНА ПІДЧАС ЗАБАВИ.

В Торуні в лісі коло твердині „Костюшко“ відбувалася в неділю забава нижчих поштових урядовців при участі кількохсот людей. Увечері вибігла нараз з лісу серна. Втікаючи від людей, вона вдарилася сильно в голову 29-літню Фр. Зелінську, так, що Зелінська зазнала стрясення мозку. Її перевезли до лікарні.

ГАРЯЧЕ КОХАННЯ СТАРОГО.

Іван Іваненко, 70-літній вдовець із Горожанки Малої (Рудеччина) поранив ножем в околиці серця 58-літню адовку Марію Стецишину, описав пробирався ножем у лівий бік. Іваненко сказав, що рішився на таке з причини нещасного кохання до Стецишинової.

МУНІЦІЯ З ЧАСІВ СВІТОВОЇ ВІЙНИ.

В часі ревізії в домі одного мешканця „Снятина“ знайшли скриню з набоями до австрійського кріса у кількості 340 штук та набой до російського кріса. Крім того в селі Ганківцях підчас пільних робіт викопали два неексплуатовані артилерійські стрільна з часів світової війни.

ЖИДИ ВЕРТАЮТЬСЯ З ПАЛЕСТИНИ.

Через граничну стацію Снятин — Залуче переїхав новий транспорт жидів-реємігрантів з Палестини до Польщі числом 110 осіб. Того самого дня вихав транспорт емігрантів з Польщі до Палестини числом 240 осіб.

ОСТРОВ НА ПРОДАЖ.

Англійські часописи містять зовсім небувале оголошення: „Продається острів Ленді на скідаючому березі Англії. Властник острова матиме королівський титул. Ціна 16,000 фунтів. Зголошуватись...“ Продає цей острів Гарман, бувший король острова, який тільки-що вийшов із тюрми. Гарман переконує на своїй власній шкірі, що ремесло короля є звязане з деякими клопотами і ризиком. Тому бувший король, відомий під іменем Мартина I, шукає собі тепер наслідника. Історія „короля“ Мартина I дуже цікава. Своєю кар'єрою почав він як скромний управитель невеличкої землевласності. Однак ошадний і роботящий Гарман складав гроші до гроша і зібрав невеличку готівку. Задляки шаленим спекуляціям побільшив своє майно вдостере і міг був спокійно жити до смерті. Погубила його жадба почесей. Він довідався, що продається острів Ленді, якого мешканці користуються від давен давна деякими привілеями. Гарман купив острівце і почав грати роллю землевласника. Управляв він островом дуже мудро і тому мешканці острова, які продавали йому свої врожаї по дуже вигідних цінах, рішили проголосити його своїм королем. Гарман почав володіти під іменем Мартина I-го. Але замало було йому цих почесей і він рішився вибрати власні гроші зі своїм портретом. Із суші дістав спершу упомнення, а коли воно не пошло, приїхала на острів карна експедиція з 4 поліцей, арештувала неfortunного короля і повезла його до Лондону. Тут засудили Мартина I-го за протизаконне фабрикування грошей на тюрні. Ціла авантюра знеохотила Гармана до дальших „королівських“ клопотів: він продав тепер свій острів і свою химерну корону.

РОСІЯ В НОВІЙ РОЛІ ОБОРОНЦЯ

ЖЕНЕВА. — Советський комісар закордонних справ, Максим Літвінов, виголосив на засіданні Ліги Націй промову, в якій легко дорікав Англії і Франції за їх прихильні жести в бік фашизму і націонал-соціалізму, та сказав, що через те зневіряться словянські та центрально-європейські народи. Своєю промовою Літвінов натякнув, що Совети змагатимуть до нової ролі оборонця цих народів. Далі він висказувався, щоб Ліга працювала в напрямку миру без участі Німеччини й Італії, яких політика прямує до відірвання певних територій від інших держав.

В НІМЕЧЧИНІ БРАК ХАРЧІВ.

БЕРЛІН. — Німецький міністер хліборобських справ Даре оголосив офіційно пересторогу німецькому народові, що в зими готово забракнути німцям деяких харчевих продуктів і треба буде обмежувати їх консумцію, а в деяких випадках задовольнятися підробками. Міністер пояснював, що ці недостачі це наслідки утрудненого експорту німецьких товарів за границю. Через те німецький уряд мусить обмежувати імпорти чужих товарів. У своїй пересторозі міністер також звернув увагу хліборобам і доставцям харчів, щоб не використовували в самолюбний спосіб цього положення й щоб не підносили цін на харчеві продукти.

ЯПОНІЯ НАТИСКАЄ НА КИТАЙ.

ТОКІО. — Японський міністер закордонних справ Аріта подав до відома всім заграничним кореспондентам, що відносини між Японією й Китаєм є дуже напружені і що в найближчому часі ситуація мусить або зовсім поправитись, або дуже погіршитись. Так далі бути не може, говорив міністер. Він сказав, що Японія поставила Китаєві певні домагання між ними гарантію, що японських горожан на китайській території ніхто не буде атакувати. Крім цього поставила ще домагання політичного характеру, яких однаке міністер не хотів розкрити. Коли Китай прийме ці домагання, то наступить мир на Далекому Сході. Коли ні, то не треба виключати воєнного конфлікту.

НА ФІНАНСОВОМУ ФРОНТІ.

РИМ. — Внаслідок девалюації французького франка, а за ним швейцарського, в Римі також застановляються над тим, чи не обнизили ліри. В найближчих днях італійський уряд видасть у цій справі своє рішення. Латвія рішила теж девалювати свої гроші. Литва рішила те на один рік задержати свою валюту на давній висоті. Румунія висказалася проти девалюації. Польща і Німеччина висказалися теж проти девалюації, а прикрі наслідки міжнародного фінансового хвилювання вони задумують вирівнювати монетарними заостреннями ввозу і вивозу грошей. Греція рішила держатись англійського фунта й ділити його долю.

ЗАРОБИЛИ НА ДЕВАЛЮАЦІЇ.

ВІДЕНЬ. — Австрійські часописи обчислюють, скільки Австрія й інші центральні держави заробили на обнижці французького франка. Австрія була винна Франції 330,000,000 франків. Через обнижку франка на одну третину вона заробила на цім поверх 100,000,000 франків. Чехословаччина заробить 120,000,000, а Угорщина 20,000,000.

АНГЛІЯ ЗАНЕПОКОЄНА ПОДІЯМИ В ЕСПАНІЇ.

ЛОНДОН. — Хоч назагал англійська публічна опінія симпатизує більше з еспанськими революціонерами ніж з червоними, то офіційна англійська політика побоюється перемоги революціонерів. Вона підозріває, що між революціонерами з одного боку й італійськими фашистами і німецькими націонал-соціалістами з другого боку існує тайне порозуміння, на основі якого за підтримку у повстанні еспанських революціонерів обіцяли Італії Баlearські острови, а Німеччині Канарійські острови. Ці острови мають велике стратегічне значіння і колиб вони знайшлися у посіданні названих держав, то англійська гегемонія на Середземному морі, а навіть морський шлях довкруги Африки, був би для Англії дуже загрожений.

ЕЖОВ НАСТУПНИКОМ СТАЛІНА?

МОСКВА. — В советських кругах дали собі нишком вияснюють наглу зміну в команді ГПУ, звідки усунуто старого начальника Ягоду, а поставлено Ежова. Кажуть, що Ежов беззастережно відданий Сталінові. Його назначення звязують теж з хворобою Сталіна і його евентуальною смертю. Ежов на випадок смерті Сталіна мав би стати на його місце.

"СВОБОДА" (LIBERTY)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Edited by Editorial Committee

Entered as Second Class Matter at the Post Office of Jersey City, N. J.
on March 30, 1911 under the Act of March 3, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103
of U. S. Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

Address: "СВОБОДА", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ОДНІ ВМІЮТЬ ДУМАТИ, ДРУГІ НІ

Ціле нещастя нашого народу, що він оточений такими ворогами, до яких не промовляють ні серце ні розум. І саме тому, що в наших ворогів не функціонує як слід навіть розум, є нерозумно думати, що є можливе поліпшення нашої долі чи добуття державної незалежності без нової кривавої боротьби, без катастрофи, що повинна чи мусить спасти на окупантів українських земель, якщо ми маємо стати вільними. І тому, як би ворожо ми не відносились до війни як такої, і якими страшними не уявлялись нам воєнні страхотки, ми таки змусили мати перед очима нову війну як той чинник, що допоможе наново активізувати справу української державності.

Та чи dokonче треба аж нового кровопролиття, щоб була поліпшена доля українського народу? Теоретично — ні. Ось тепер стали актуальними вимоги Німеччини не тільки дістати назад втрачені заморські колонії, а то й набути нові, себто такі, що є вже віддавна в посіданні інших держав. Річ ясна, що те домагання Німеччини найбільше обходить Англію, бо це головний її коштом моглаб Німеччина збогатитися колоніально. Німеччина ні словом не згадує тут про Англію, але в самій Англії не бояться цієї справи видвинути на публичну арену і говорити про неї просто і ясно, не закриваючи нічого. Знаходяться там такі політичні мужи і є там така поважна й розумна преса, що визнають, що це домагання Німеччини є цілком природне, та що годі брати Німеччині за зле, якщо вона евенуально захотіла силою добитися свого. А евенуальні моралізування на цю тему з англійського боку, пишуть, в Англії, нічого тут не допоможуть, бо Німеччина потребує нового простору і поширення для своєї прибуваючої людності, як потребувала нових просторів давніша Англія, що то, не питаючи нікого, ні не звертаючи на ніщо уваги, здобувала ті простори силою і погрозами. І тому булоб смішним вважати тепер неморальним подібне поступовання іншої держави. Англія, читаємо в її пресі, держить загарбані колонії для зиску, прикриваючи це все ще й престижем нації. Та тепер, якщо хочеться бути людським і справедливим і не допустити до кривавих терть, треба згодитися на те, щоб зиски були менші, а тимчасом треба дати й іншим деякі територіальні концесії. І то дати зараз, коли Англія є сильною і коли кожний бачить, що вона могла би покищо й не дати, бо має ще настільки сили, що може нею відперти всяку ворожу силу.

Ось таке пропонують в Англії відношення до вимог Німеччини в справі колоній, називаючи такий підхід до справи — „поворотом до розуму“. Згадуючи про те, можнаб повести аналогію між Англією і домаганням українського народу до його окупантів. Так щож, коли в окупантів України нема ні людей з далекоглядним розумом, ні такої преси, що малаб відвагу так писати, як пишуть в Англії.

НЕДОСТАЧА „НОВОГО РОЗДІЛУ“

Як Америку захопила велика економічно-фінансова криза, то і демократи і республіканці знали добре, що щоб урятувати приватну капіталістичну систему, уряд мусить вмішатися до фінансового й економічного життя краю. Вони знали, що треба пустити в рух накопичені в одиниць капітали, і то пустити скоро й за всяку ціну, хочби і насильними методами. І коли за Гровера республіканці мали були за собою більшість у конгресі, вони самі були прийняли ті міри, що їх прийняв Рузвельт, не звертаючи уваги на свої консервативні засади. Можна припускати, що щоб задержатися при владі, вони булиб пожертвували ці консервативні засади й булиб прийняли ті міри „регламентації“, себто втручання уряду до фінансових і економічних справ краю, за які вони тепер так гостро критикують демократів. Знову ж демократи, щоб зрівноважити ці драстичні міри, булиб станули на старих засадах „освяченого індивідуалізму“. Коли би було так стало, то нині, не республіканці, а демократи голосилиб, що „доля мільйонів людей загрожена“, що „треба ставати в обороні свободи, якій перший раз в історії Америки загрожує сам уряд“.

Все це, очевидно, тільки припущення. Та так, як нині стоять справи, то це демократи втручаються в приватний бізнес та накладають свою руку на живчик економічного життя краю. А республіканці є за повну свободу, за приватну ініціативу, за головні засади американської цивілізації.

Політика „нового розділу“ коштує край великі гроші. Адміністрація Поступу Праці за державні гроші дуже часто виконує такі роботи, які є економічно і неоплатні. Хліборобський Акт підтримує не так продуктивність, як застій. Він заохочує фермерів до оброблювання меншої посівної площі, виплачуючи за неопісвану площу грошей нагород. Очевидно, це пожират величезні суми народнього гроша. Бо треба знову пригадати, що ні один уряд на світі не має власних грошей, тільки стягає їх у різній формі від

людей. Також американський уряд мусить ці гроші десь роздобути. І ось тому почав він накласти великі податки, а з другого боку почав задовжуватися у своєї суспільності. Впродовж трьох з половиною літ адміністрації „нового розділу“ Америка задовжилася на 13 біліонів доларів!

Ці гроші прийдесть колись звертати. Здається, що найбільший оптиміст не може сподіватися, що в найближчій будучині господарські справи Америки поправляться аж так, що уряд буде всилі не лиш зрівноважити бюджет, себто зрівняти приходи з видатками, але також виплачувати задеглі довги, яких дотепер начисляють 36 біліонів!

Уневажнити цих довгів уряд теж не буде, всилі, бо хоч формально позичали ці гроші для уряду банки, однак банки брали ці гроші від широко загалу. Якби уряд ці позички скреслив, то іншими словами він обікрав би одну частину своїх власних громадян.

Лишається третя можливість: Інфляція. Коли обставини зачнуть чимраз більше натискати на уряд з поворотом довгів, уряд муситиме друкувати паперові гроші. Однак з кожним випуском нових паперових грошей буде обнижжати внутрішню вартість долара. Через те потерплять у першій мірі ті люди, які мали ошадності в банках, а зискують ті, що мали борги. Бо коли вартість долара впаде, скажімо на половину, то той, що мав гроші у банку, втратить половину своїх ошадностей, а той, що мав довги, зменшить їх на половину.

По війні в європейських краях відбувалася така інфляція. В ній гріш був спав до тої міри, що „люди, за найменші дрібниці платили мільйони, а навіть біліони грошових одиниць. Через цю інфляцію зруйновано цілковито середню класу, себто ту ошадну й працюючу класу, що є основою суспільного ладу. Неоднородний чоловік, що трицять літ свого життя складав у банку ошадності, коли в часі інфляції дістав їх назад, міг собі купити пару черевиків, або просто пачку тютюну. Та збагатилися

на тій інфляції в першій мірі всякі спекулянти.

Інфляція характеризує теж і фінансову політику теперішньої адміністрації. Пхають її в тому напрямку страшні видатки уряду на різного роду підприємства й будови, що є часто неекономічні, неоплачуються, й ледви чи колинебудь будуть оплачуватися; вслід за тим мусить бути незрівноважений бюджет, а далі мусить наступити так звана „регламентація“ економічного життя Америки, яка, як голосять її противники, звяже свободу рухів приватному бізнесові, вбиває підприємчивість поодиноких людей та спиною розгін особистої напруги й ініціативи.

Правда, що нинішній уряд в першій мірі накладає високі податки на великі компанії. Однак булоб наївно думати, що ці податки великі компанії платять з власної кишені. Ці податки не покриває компанія, тільки покривають їх головні такі самі люди, широко загалу. Бо коли уряд наложити великі податки, скажімо, на фабрики Форда, чи на якусь іншу компанію, то ця компанія в тій хвилі обмежує робітникам платні, або піднімає ціни на автомобілі й стягає ці гроші від консументів, або робить і одне і друге. Те саме роблять газолінові компанії, фабрики одягу, цигареток й ін. В той спосіб тягар цих податків, що їх сповидно платять великі компанії, такі остаточно звалюється на плечі загалу.

З цього такий висновок: хоч пекучою може бути проблема праці, то всетаки уряд, що має право стягати податки і орудувати ними, не повинен витрачувати грошей на непродуктивні цілі. За почтовий величавий будинок, що його побудував Фарлі, або за те купелеве заведення, що його побудував Ридер, хтось колись таки буде мусити заплатити. А так, як тепер є, то платити буде не хто інший, а тільки головні сирій чоловік з вулиці, в якого то ніби інтереси ці будівлі були здвинені. Тому публичними грішми уряд повинен фінансувати лише те, що будувати і такі підприємства, які приносять би виразний хосен суспільності та які оплачувалисяб економічно.

Довкруги цих питань ве-

деться нині гаряча дебата й завзята критика обидвох найбільших американських політичних партій, Демократичної і Республіканської. А за кілька тижнів відбудуться президентські вибори і нарід рішити, хто має далі оставитися у Білому Домі.

Демократи, твердять, що обняли владу підчас величезної кризи і вважали своїм найважливішим обов'язком здержати катастрофу. Республіканці кажуть, що ці драстичні міри,

які приміняють, демократи, треба злагіднити й усі економічно-фінансові реформи треба переводити так, щоб у ніякому разі не вбивати ініціативи, розсудку й динаміки однини та не концентрувати розсудку й суспільної енергії в руках бюрократичної системи. Республіканці є далі за вільну конкуренцію й залишення принципу „Survival of the fittest“, який вважають головним товчком у поступі нашої цивілізації.

УКРАЇНА Й МОСКВА

(Статтю написав для часопису „Обрії“ д-р Ігор Лоський недовго до його смерті).

У другій половині минулого століття можемо спостерігати, як серед провідних кол українського громадянства почало поширюватися просто якесь обоювання всього російського. Російська культура, література, російські звичаї, аж до московської „общини“ — тієї передвістниці сьогоднішнього колхозу — все те починають українці, і то з так званим „національно-свудомого“ табору оточувати ореолом. Це вже не політичне москвофільство колишньої козацької старшини, не політична орієнтація на Московщину, в якій ця старшина слухно чи неслухно сподівалася знайти союзника в боротьбі з Польщею чи Кримом. Те тідніше політичне москвофільство, що принесло незлічимі шкоди для України, при інших політичних обставинах можеб направити. Бо тільки смерть перешкодила Хмельницькому, що деякий час був таким політичним москвофілом, власноручно перекреслити Переяслав. В українській інтелігенції кінця минулого і початків бжжого століття бачимо, натомість якесь інтегральне москвофільство. Протилежна течія, яка знаходила свій вираз у протиросійських поглядах такого Пильчикова і, яка скрісталізувалася виразно у „Тарасівців“ і в їх духових спадкоємцях, а далі в писаннях Дмитра Донцова — мусіла з великим трудом пробивати собі шлях в боротьбі з тим москвофільством. В боротьбі з тим „табу“, що ним „офіційний“ український провід оточив усе, що торкалося „братнього народу“.

Пригадаймо тільки, яким несамовитим криком обурення зустріла київська українська інтелігенція безвинний допис у „Хліборобі“, що його видавали в 1905 р. брати Шемети в Лубнях. Дописувач „Хлібороба“ згадав м. ін. у своєму дописі про „ганебні відношення всіх станів російського народу — від урядовців до соціал-демократів — до долі України“. Устами українського соціал-демократа І. Стешенка цей допис у „Хліборобі“ був сквалфікований як „бруд“, „хоре маячення“, „зловісна інсинуація“. Осуджувати російську інтелігенцію — це злочин, бо збільшує провалля поміж обидвома народами.

Як цілком інакше натомість оцінюють москалів представники української інтелігенції попередньої доби. Вони свідомі своєї вишости супроти Московщини. Для них москалі — це майже дикуни. Міркуючи над московською вдачею, зокрема над „дурною самохвальбою“ москвинів, Григорій Винський, український мемуарист кінця XVIII віку, приходив до висновку, що всі москалі, починаючи з аристократії й учених — „справжні неосвічені неотеси“. Згадуючи про доми російської шляхти, Винський не називає їх інакше, як „вертепами“. На таку назву заслужили ці доми в очах українського сучасника, головним за нелюдську поведінку із слугами-кріпаками.

Але ніде не опрещеновані так виразно засадничі против-

венства московського й українського світу, як у славній „Історії Русов“. П авторові взагалі було ясно багато того, що затерлося у свідомості пізніших українців. Так, наприклад, він був свідомий у цілій повноті того, що українці, і тільки вони — це прями спадкоємці Київської Русі. Це тільки москалі з властивою їм халачивістю присвоїли собі неправдо герб у вигляді двоголового орла „греко-римський“. Зробили це вони з тієї, мовляв, причини, що герб цей одичав князь Володимир Мономах. Алеж князь той був „київський, руський, а не московський“ каже автор „Історії Русов“, вкладаючи ці слова в уста татарського хана. Також і Мазепа в „Історії Русов“ закладає москалям, що вони заграбили в українців „першенство“ і саму назву Русь.

Відмовляючи Хмельницького від спілки з москалями, той же хан, а наділі автор „Історії Русов“, каже, що „її нарід і урядники там (у Московщині — І. Л.) неписьменні“. Він обурюється на поширення темного суєвіття серед москалів, яке уподібнює їх до „поган“, і на їхню жорстокість, якою „вони перевищають дикунів“.

Ще більше яскраво висловлює свій погляд на москалів автор „Історії Русов“ у промові козацького полковника Богун — тоді, коли останній виступає проти спілки з Москвою. Богун заявляє, що „в народі московському панує таке рабство й невілність, що в них (москалів) крім божого і царського нічого власного нема і не може бути, а люди існують лише на те, щоб нічого не мати, а лише плазувати“. Аристократична влада українця не може стерпіти того, що навіть вельможі і бояри московські називають себе рабами царськими й пишучи до царя боїться йому чолом. Обурений теж Богун — чи радше автор „Історії Русов“ — поглядом москалів на селян-кріпаків, немовби ці селяни походили з якогось племені невілників.

З наведених прикладів бачимо, як виразно уявляли собі давні українці, що таке москалі і Московщина. Вони розуміли, як бачимо, цілу глибину психологічно-культурну прірву, яка ділить обидва народи й унеможливило згорі всяке тісніше співжиття. І хто знає, в якій мірі повільний заник тієї свідомості в провідних колах пізнішого українства, свідомості, яка ще так ясно присвічувала українцям XVIII віку, не заважав на нашій останній історичній катастрофі.

ЛВІВСЬКИЙ „ВІСНИК“

за вересень 1936 р. містять: Юрій Клен: Жанна д'Арк; Євген Маланюк: Квітень; Сергій Кушніренко: Сергій Кушніренко: Психопортрет; Б. Бихляков: Зузу і Людо; Жан Жерар Флері: Вільна людина в Советях; В. Давидов: Солодий Горбун; С. Морозович: Андрій Марченко: Справа церковного відраження; О. Перелазський: Завішана Монголія; Делюкс: Франція на переломі; Л. Бо: Еспанія в крові і в огні; О. В.: Проклята золота середина; Роман Юнак: Велика глуща; М. Л.: З пресового фільму: Бібіографія; Від Адміністрації. — („Вісник“, Львів, Чарнецького 26..

Улас Самчук.

ВІЙНА І РЕВОЛЮЦІЯ

Друга частина „ВОЛИНІ“.

Передрук забороняється. — Авторські права застережені.

(18)

Ах, який широкий світ! Як далеко можна йти, як багато можна бачити. Туди! Он... Геть, геть туди!...

У ті самі дні, коли поля починали сіріти, коли вилазили зі своїх схованок серпи, коси, грабки і люд хрещений знов зібрався знімати дари великої землі, в ті дні шляхачи потягнули на схід перші валки „галиціянів“.

Сухі, спокійні, з впалими очима, у солом'яних капелюхах, чоловіки. Тихі, байдужі жінки. — Вісьта-гей! — підганяють вони свої мізерні конята, запряжені у довгі з будами вози.

На возах усякий домашній крам. За возами тягнуться корови. Ці потужні, гарні тварини, що є цілим багатством утікачів, виглядають дуже сумно. Підбиваються, кульгають і не зводяться.

— Ви звідки, люди, їдете? — питає Матвій.

— Еєе, пане газдо... Най не казати... Здалека...

— А куди?

— А чи знаємо куди? До Росії... Туди... ген...

Володько пригнав корови до дому. На подвір'ю віз з будою. Віз не „наш“, галицький. Пара худих тонких, мов дош-

ки, конят шомрають з опалки сирі конюшини. Коло воза, з напущеними ратицями, корова сумно дивиться великими байдужими очима на жінку, що сидить коло неї на землі, обгорнувши босі ноги спідницею. На руках у неї дитина ссе цибулю. До полудрабу воза підвішена плетена з лозини кошика.

Матвій стоїть коло кіпця, — що насипаний над ямою, як тимчасом служить як лях, — з відром у руках і поважно розважає з „газдою“. Це старший, жиловий, високий чоловік, що дивно вимовляє літеру с. У нього виходить вона м'ягко, як свисті. Крім того придаєт ся у нього чомусь виходить не після дзельова, а перед. Він каже: — Я сі нахолодив... Я сі наробив... Дивно.

Володько дивується, що говорить зовсім по нашому, от тільки кілька таких дивацьких змін. Але що там дивуватися. Ось навіть тиливачи деякі слова інакше, ніж дерманці, вимовляють... А тож „австріяки“.

Матвій все на генералів нападає. — Ота, чуєте, нечисть проклята. Це вони нам Росію продають, сукини сини... Ко-либ не „змена“, думаєте, що

наші відступили? Ніколи! Він бе „снарядями“, а наші чим? Сухарями? Не даром Ніколай Ніколаєвич в морду кількох набив. Мало. Повисити мало. Німець газдо душить, вогнем палить, а наші... Ет! Тьху, та й годі! Порядки такі в Росії!... Сухомлинова якогось дали...

І Переминьш, каже, здали? — Напевно здали. Ми ось вже два тижні по дорогах... Ая...

— А скільки крові за нього пролили... Ех...

Прийшла дівчинка. Маленька, щупла, років дванадцять. Ноги брудні, порепані. Тонесенькі, мов патики, лютки. Обличчя бліде, обвітрене, волосся вилиняне, як біле. Лиш очі гарні, живі, великі і розумні. Вона видоїла корову, процідила молоко, принесла горняток матері, а сама також ще тепло від корови квартиру випила.

Володько ввесь час придивлявся, обходячи навколо воза. Коло нього Хведот. Мати ввесь час розпитує. Про малярів, як вони одягнені, як говорять... Далі про школу. Як там у них вчаться? Чи вона вже ходила до школи? Так. А до якої групи? Ага. У них нема груп... Класи... Ага. Добре. А якою мовою вони вчаться? Руською? — Володько аж зрадів.

— От це так. В Австрії й по руському світі „руський язык“ перший... А з яких книжок? Яка читанка? Чи „Сестель“ книга друга? Ні... А чи знає

на черешню, але соромився сказати дівчинці, щоб і вона з ним пішла. Нарешті відважився. Та згодилася.

— Можна мені, мамо, піти з цим хлопчиком нарвати ягід?

— Йди, доно... Але чекай...

Мати відложила дитину, виняла зза пазухи якийсь вузличок, розв'язала і подала дівчинці. При тому щось їй шепнула на вухо.

— Добре! — кивнула дівчинка головою.

І вони обоє побігли. Володько дуже кортіло побалакати з „австріячкою“. Він же ніколи не розмовляв з людьми з австрійського царства. Вона напевно знає тих малярів, що ріжуть, вишають... Відразу подрапалася на черешню. Володько не їв ягід, як звичайно... Він рвав їх до кишені з наміром віддати дівчині, яка взяла фартушок, щоб „нарвати мамі“. А вже скоро стемніло. Багато не нараве. Требаж їй допомогти...

При цьому він її ввесь час розпитує. Про малярів, як вони одягнені, як говорять... Далі про школу. Як там у них вчаться? Чи вона вже ходила до школи? Так. А до якої групи? Ага. У них нема груп... Класи... Ага. Добре. А якою мовою вони вчаться? Руською? — Володько аж зрадів.

(Далше буде).

ЯК МИ ПОМАГАЄМО РІДНОМУ
КРАЄВІ.

КАРНЕГІ, ПА.

На „Дитячу Бібліотеку“ на
Лемківщині.

В неділю, 29-го серпня б. р., відбулося в Карнегі, Па., благословення ново-помальованої парохіальної галі, якого довершив о. Маріан Кучер. По благословенню відбувся малий концерт, під час котрого промовляли бесідники місцеві і поза місцеві, а між ними промовляв інженір Волод. Малевиць з Пітсбурга на тему „В своїй хаті своя правда і сила і воля“.

Галю малював артист маляр п. Іван Кучмак з Нью-Йорку. Не хочу забирати багато місця в часописі, тож не буду описувати кожну кімнату в галі, хоч і варт, але лише згадаю за головну галю. Стіни в галі обведені горою вишівкою в чотирьох кольорах. На бічних стінах поміж вікнами є чотири краєвиди, які представляють оселі з рідного краю. На фронтонній стіні, де є сцена, та по боках куртини є два портрети, а то Юрія Вашингтона і Тараса Шевченка. Над куртиною видніє напис: „В своїй хаті своя правда і сила і воля“. Над написом є уміщений золотий тризуб на синім полі, а на шалюванні шиті. Стіни в галі довшію є прикрашені килимом, який вималюваний у п'ятих кольорах.

А найважливіше, що кожний мусить звернути увагу на куртину. Вона складається з трьох частей: по середині надоліни змальована мапа України, а над нею вноситься жінка, яка представляє Україну з прапором жовто-синім у руці. По правій стороні від неї є другий образ, а властиво друга част куртини, де представлена мати в Америці, на імміграції, яка навчає свого сина про Україну. Навіщо від України є третя част куртини, на якій представлена мати на Україні, яка на лані, під копицями ліщини, кормить свою дитину, а сама глядить на Україну.

По концерті відбулася забава, під час котрої п. Юлія Кучер звернулася до деяких осіб, щоб дещо жертвували на „Дитячу Бібліотеку на Лемківщині“. Жертвували по \$1: З. Судак, о. М. Кучер, інж. В. Малевич, П. Левіцький; по 50 центів: Т. Малевицький; по 25 ц.: С. Харітон, А. Гімак, І. Панько, Г. Гутко, М. Медвідь і В. Турко. З вистави українських вишивок в Ембрідж пані Кучер передала \$2. Разом \$8.

Гроші вислали до краю через Об'єднання.

Посиф Прокоп.

ЧИ У ВАШІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ШКОЛІ
Є ТАКІ ШКІЛЬНІ КНИЖКИ?

ЯК НЕМА, ТО ЗАМОВТЕ НА НАСТУПНИЙ ШКІЛЬНИЙ РІК У КНИГАРНІ „СВОБОДИ“.

ПЕРША КНИЖЕЧКА (Буквар) М. Матвійчука 40 ц.
(Також маємо нове видання першої читанки М. Матвійчука з 1935 року. Коли хочете нове видання, просимо зазначити при замовленні. Ціна та сама, 40 ц.)

ДРУГА КНИЖЕЧКА (читанка для II класу) М. Матвійчука 40 ц.

ТРЕТЯ КНИЖЕЧКА (читанка для III класу) М. Матвійчука 40 ц.

ЧЕТВЕРТА КНИЖЕЧКА (читанка для IV класу) М. Матвійчука 40 ц.

ІСТОРІЯ УКРАЇНИ для дітей з чотирьох частей з дуже гарними ілюстраціями М. Фартуха: КИЇВСЬКЕ КНЯЗІВСТВО; ГАЛИЧКО-ВОЛИНЬСЬКА ДЕРЖАВА; КОЗАЧЧИНА; УКРАЇНА В НЕВОЛІ. Це надзвичайно добре видання для читанки в школах і для дітей. Кожна книжка коштує 20 центів. Ціна за всі чотири книжки разом 75 ц.

КОРОТКА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крип'якевич 50 ц.

МАЛА ІСТОРІЯ УКРАЇНИ, І. Крип'якевич 15 ц.

ПОЧАТКОВА: ЕОГРАФІЯ з багатьма малюнками і картою, С. Рудницького 75 ц.

МАЛИЙ КАТЕХИЗМ християнсько-католицької релігії, уложив о. І. Рудоміт 35 ц.

БІБЛІЙНА ІСТОРІЯ старого і нового завіта, о. д-р Я. Левицького 65 ц.

БІБЛІЙНІ ОБРАЗКИ. Перші початки науки релігії, о. С. Біленького 35 ц.

ХРИСТІАНСЬКО-КАТОЛИЦЬКА НАУКА ВІРИ в біблійних оповіданнях, о. С. Біленького 50 ц.

РУХОВІ ЗАБАВИ. Декотрі мають пісні 20 ц.

ВЕСЕЛА БАНДУРА, співаночок в нотах 20 ц.

МАЛИЙ БАНДУРИСТ, збірка пісень для дітей, видання „Світ Дитини“ 25 ц.

СЕРЕДЧИННИЙ ВІНОЧОК. Визнання святощів батьків для українських дітей: На імення або уродилин матері, батька, дідуся, бабусі, теті, стрийка, аюка, сестри, брата, вчителя, вчительки, товаришки. Також новорічні, великодні і різдвяні побажання. Пісенні привітання на Святі Матері і декламації 35 ц.

МАЛИЙ ДЕКЛАМАТОР, збірка віршів до декламації на всілякі національні й шкільні свята та обходи. Підбрав і впорядкував М. Таранько. Видання „Світ Дитини“ 25 ц.

МЕТОДИКА правописних і словесних вправ з додатками: диктати, зразки говорів, списи висловів. Практичний підручник для вчителів і кандидатів учительського знання. Д-р К. Кисілевського. Ціна 65 ц.

МЕТОДИЧНИЙ ПІДРУЧНИК до навчання перших початків українського письма, М. Матвійчука. Ціна 75 ц.

„СВОБОДА“

81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ДАЙТЕ АМЕРИКАНЦЯМ ЗНАМЕНиту БРОШУРУ:
THE UKRAINIAN QUESTION
AND ITS
IMPORTANCE TO GREAT BRITAIN

by LANCELOT LAWTON (London)

яку щойно надіслано з Англії. Ціна з пересилкою 50 центів.

Замовляти: „СВОБОДА“, 81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

УВАГА: Брошура та надіслана найкраще для наших політичних Клубів, як теж для ужитку молоді та всіх тих, хто хотів би представити Американим українську справу коротко, ядрою й зрозуміло. Є там теж подані ті міжнародні постанови, що відносяться до українських повстанських земель.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ
В АМЕРИЦІ.

АСТОРИЯ, Н. Я.

Відзначився у спорті.

Микола Василюк, син українських родичів Григорія й Анни Василюк, який студіює теніс в університеті Стейту Огайо, відзначився там як знаменитий спортсмен-бейсболіст. У бейсбольних змаганнях він одержав перше місце, здобуваючи тим часу Патера Ронмейкера. Чаша ця є досить відомою. Її подарував у 1914 році мільйонер Франк Патер і від того часу що року йдуть за неї досить завзяті змагання. Цього року здобув її український Микола Василюк, який, хоч тут роджений, є членом У. Н. Союзу. Також його родичі є довголітні членами У. Н. С.

КЛІФТОН ГАЙТС, ПА.

З життя місцевої громади.

Якраз тепер на часі згадати про українське життя в нашій місцевості. Українська громада тут маленька, приблизно 50 родин. З цього кількості цять родин збільшені. Більшість тутешніх людей походить з двох повітів: сокальського і ярославського. Вони знають одні других від дитинства. Вони знають також, що всі ті люди, що є нині збільшені, молись були кацапами. З кацапів ніколи не було користі для української суспільності й ніколи не буде. Це, просто, жада. Тому нам треба про них раз на все забути й мусимо собі сказати, що сучасні комуністи це нова порода кацапщини, яка буде служити всім, тільки не своєму народові. Замість входити з ними в якінебудь переговори чи зв'язки, краще буде, коли ми їх усунемо з української суспільності. Це пропащий елемент, який загинув у багні баламути й пропав навіки для освяченого імені України.

Однак є в нашій громаді також добрі, щирі й свідомі українці, які є у значній більшості, бо коло 30 родин. Ці люди втримують невеличку церквушку, мають свої дві організації, жіночу і мужеську, що носять назву „Українсько-Американський Свистявський Клуб“. Недавно зорганізували будову власної домівки, будову Українського Народного Дому в Кліфтон Гайтс.

Коли це увійде в життя так, як задумали свідомі і щирі громадяни, то життя нашої громади потягнеться й набере

ЧИТАЙТЕ ПЕРЛИ ТВОРЧОСТІ
ІВАНА ФРАНКАКНИГАРНЯ „СВОБОДИ“ ДАЄ
СПЕЦІАЛЬНУ ОФЕРТУ
НА КНИЖКИ ІВАНА ФРАНКА
В КНИЖОК ЗА \$2.50

1. Захар Беркут, образ громадського життя.
2. Абу Касимові капці, арабська казка.
3. Батьківщина й інші оповідання.
4. Вибір поезій Івана Франка і короткий начерк його життя.
5. Для домашнього огнища, повість.
6. Лис Микита.
7. Молода Україна.
8. Як пан собі біді шукав.

Вишліть мені ордер на суму \$2.50 ще сьогодні й одержите повище 8 книжок відвратною поштою. Колиб ще ви хотіли мати найкращий твір Івана Франка, „Мойсей“, то вишліть \$2.75. — Замовлення треба слати на адресу:

Замовляйте у книгарні „СВОБОДА“, 81-83 GRAND ST., (P. O. Box 346) JERSEY CITY, N. J.

ЩО ВИ ЗНАЄТЕ ПРО ЛЕМКІВЩИНУ?

Коли хтось питається Вас про Лемківщину, чи можете дати вдоволюючі відповіді? Що діється тепер на Лемківщині?

Відповіді на ці питання знайдете в новій книжці

ІЛЮСТРОВАНА ІСТОРІЯ
ЛЕМКІВЩИНИ

написав Юліян Тарнович

284 сторін — 100 ілюстрацій. — Ціна \$1.00.

Замовляйте в книгарні

„СВОБОДА“

81-83 GRAND STREET (BOX 346) JERSEY CITY, N. J.

поваги серед інших українських громад. Треба додати, що наші люди тут стоять не з матеріально. Фабрики безперервно працюють і приносять людям несогірний дохід.

На мою думку, члени нашої громади повинні добре застановитися не тільки над зорганізуванням старших, але та кож нашої молоді. Ми повинні зав'язати тут відділ У. Н. Союзу. Це річ конечна. Коли нам іде про Україну та наші національні справи, то краще треба подбати, щоб наші діти стали в ряді українських допомогів організацій. У них збереться молодь для нашої нації. Інакше це буде виглядати, що свою націю ми любимо тільки на словах, а не на ділах. Коли хтось справді любить якийсь ідеал, то повинен свою любов доказати чином, а не тільки пустими фразами.

Отже до вас, мами і батьки, звертаюся: подумайте серйозно над цією справою. Впишіть своїх доньок і синів до У. Н. Союзу, хай вони вступають у його ряди й перебирають за-
працьоване й здобуте нами майно. Маймо на увазі, що У. Н. Союз це наймогутніша українська сила в Америці.

— Наступає Рятівник.

На советсько-польському кордоні салдати з ГПУ припинили бабу, що хотіла перейти на другий бік Збруча, в Галичину.

— Кудиж ти, бабо? — питають.

— Та хотіла там трохи хліба купити...

— Брешеш, утікати збиралася. Думаєш, що там ліпше, як тут? Ей, бабо, бабо, не знаєш, що лиш там добре, де нас нема...

— Отож бо й е! Тому то я й іду туди, що там нас нема... — каже владувана баба.

Прийте! — Ну і наскільки його тепер оцінюють?

Батько: — Поліція обіцяє за його зловлення тисячу доларів.

ДІТИ ЗРОСТАЮТЬСЯ, ЛІТА
МИНАЮТЬ

Устали раненько наші діточки, Мати їм умила їх головочки, Чистенько збрала і істоники дада і в личка румини їх поцілувала і в цюжому лісала.

Сама усміхнувшись тихенько в дитині, Якій інші діти великі вже всі! Спочила й по хаті мовчки поглядала й все, все, що минуло, собі пригадала. Тай засумувала.

Отут був візочок, річки забавки, Колисочка, коник, біленькі ляльки, А тут їх маленьких кормила було, В нещасті всю нічку над ними чувала і пісні співала.

А нині? Нема їх... побігли всі... Осталася хата і стіни німі. Осталася мати сама працювати. Діток вже більшеньких з школи ви-гладати.

Як будуть вертатись.

Вертатимуться діти, та вже не такі, Бо раз лиш дитинуть їм літа молоді. Летять собі літа, як бистрі соколи. Так скоро біжать всі, як діти до школи. Й не вернуть ніколи.

З діток отих ось вже і люди будуть. Дав нас же дохилих всім трудом мінити. Ми нещастя, всі хвили пригоди. Нові новини будуть тут діточкам-роді. Нозе життя Боже.

І все отак було і все так буде: Одних у могилу гробар заведе, А інші ростиуть, радіти і жити. Свій пік проходять, свій труд поновлять і Бога хвалять.

Пані прийшла до маляра щоб намалював їй портрет. Оглядає різні образи, пригадує з одного, на якому намальований сатир: — Якогож дивного сатира ви намальовали, хіба ви ніколи в житті не бачили сатира?

Жінки.

— Які жінки є найвірніші?

— Блондинки?

— Ні.

— Брунетки?

— Теж ні.

— А які?

— Сиві!

Жінка: — Як тобі подобається мій новий капелюх?

Чоловік: — Дуже мені подобається, лише що страшно дорогий.

Жінка: — Я ніколи не думаю про гроші, коби тільки тобі подобався.

НА ПРОДАЖ

ТРИПОВЕРХОВИЙ ДІМ,

8 кімнат з купальнями й всіма уліченнями, 371 Whiston St., близько Johnston Avenue, Джерсі Сіті, Н. Дж. Ціна \$1,700. \$200 готівкою, а решту на догоді сплати. Питайте за ключем на першій поверсі під ч. 594 Grand St., або телефонуйте до власника: Bergen 3-3171. 228-9

Д-Р ЮРІЙ АНДРЕЙКО

УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР,

ХІРУРГ І АКУШЕР

321 E. 18th STREET,

between 1st and 2nd Avenues,

NEW YORK, N. Y.

Тел. GRAMERCY 5-2410.

Урадові години: рано від 10 до 12, ввечір від 6 до 8, а в неділю рано від 10 до 12.

БОЛІ НІГ

Рани на ногах, опухлі ноги, набряклі жила, болі в ногах, флебіт (запалення жила), напухлі або болі в колінах чи кісточках і ревматичні ноги успішно лікуємо новими європейськими методами без операції.

Офісові години: щоденно від 2 до 6, а по неділях і четверти від 2 до 6.

ГОВОРИМО ПО УКРАЇНСЬКИ.

Увага: Отримайте подано відомо, що є переніс свою канцелярію з 28 W. 89th St., на

320 W. 86 St., New York City, Близько Бродвею.

L. A. BENLA

ЄВРОПЕЙСЬКИЙ СПЕЦІАЛІСТ

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАНІМАЄСЬ ПОХОРОНАМИ В BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦІХ

129 E. 7th STREET, NEW YORK, N. Y.

Тел. Orchard 4-2566

BRANCH OFFICE & CHAPEL: 707 PROSPECT AVENUE (cor. E. 185 St.), BRONX, N. Y. Тел. Ludlow 4-2566.

ТАРЗАН І ЛЮДИ-ЛЕОПАРДИ.

(17)

Хоч який був скорий та підступний напад Собіта, Тарзан відбив його вполю. Він своєю могутньою рукою схопив руку розюшеного Собіта й, скрутивши нею, витрутив з неї ножа. Стрек був такий сильний, що в чорного затріщали кістки. Його лице скривилося від болю. Маленька Нкіма сиділа високо на дереві й зі зворушення крутилася та верещала.

А тепер Тарзан підняв Собіта вгору понад голову, неначе він був випханий пір'ям, й відкинув його далеко від себе. Таку силу, думали собі чорні, може мати тільки якась надприродна істота. Кожний з них у цю хвилину радів, що не знаходиться у шкпі Собіта. Тепер вони ще більше вірили, що Тарзан це справжній дух Музіма.

Малпа, придивляючись цілій тій сцені, не знала, що з собою зробити. Вона крутилася на всі боки й кричала до Тарзана: „Вбий його, вбий його!“ Вона була дуже відважна і завзята малпа, але очевидно здалека, в безпечному місці. Однак Тарзан, який мав за собою прихильність усіх чорних, не хотів вбивати чородія. Відкинувши Собіта, він далі за ним не гнався.

Собіто, зірвавшись переляканий на смерть із зімлі, почав утікати. Побачивши, що ніхто за ним не біжить, він здержався й на адресу Тарзана почав викрикувати різні погрози. „Ти сильний, білий чоловіче — кричав він — що називаєш себе духом Музіма, ти згинеш. Я накинчу на тебе всі чари й пазури хижачької смерті“.